

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadó hivatal
telefon száma 114.Felolvasó szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELOLVÁS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 82.Szerkesztőség és kiadó hivatal
Dezseuhy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk

Ujitsunk a város háztartásán.

Makó, március 28.

Makó város háztartása évről-évre megdöbbentően szánalmas képét mutatja annak a nagy-nagy szegénységnek, amely nemcsak a várost, de az adózó polgárokat is súlyosan terheli az évről-évre növekvő póttadóval.

Makó póttadója évről-évre növekszik. Ez már olyan biztos valami, amivel minden makói polgár számol. Ámde ez nagyon szerencsétlen községi politika, mert a polgárságra a csapnivaló rossz mungópolitika minden esztendőben amugy is újabb adóemelkedést sző most már a községi póttadó is évről-évre nőjön? Ezt már igazán nem lehet kibírni.

A magyar városok legtöbbje már kezd észretérni a gondoskodni kezdenek arról, hogy valami módot találjanak az évről-évre változó póttadó állandó megállapítására.

Igen előrelátó intézkedés a póttadó kiegyenlítő alap megalkotása.

A pénztételek a tiszta nyereséget nem fizetik ki, hanem annak egyik hányadát a tartalékalap növelésére, a pénztételek megerősítésére fordítják. E tartalékalap a kedvezőtlen viszonyok esetén nagyobb megrázkódtatások ellen is biztosítják a pénztételeket. A mi a gazdasági életben elősmerten helyes és üdvös, kérdés, nem-e valószínűleg meg Makó város háztartásában is?

Makó város háztartásának alapját a költségvetés és a költségelőirányzat képezi. Ez utóbbi azért fontos különösen, mert a remélhető bevételek és kiadások közötti különbségből ezen az alapon állapítják meg a községi póttadót, a lakosság hozzájárulását a községi költségvetés fedezésére.

Makó város lakosságára, de magára a városra is gazdasági szempontból egyformán fontos az, ha a póttadó nagyobb ingadozásnak nincz kitéve, ha az egy mérőszámát magasságban állandósítják.

Szinte lehetetlennek látszik e kérdés megoldása, pedig nem is olyan lehetetlen, sőt talán egyszerű is, ha Makó városa egy olyan alapról gondoskodik, amely

a költségvetésben előforduló nagyobb ingadozásokat, aránytalan póttadóemelkedéseket kiegyenlít; szóval a városi háztartás helyes, célirányos vezetése megkívánja a póttadókiegyenlítő alap létesítését, amelynek célja az volna, hogy a város háztartásának egyensúlyát előre nem látható nehéz körülmények között is biztosítsa, ha oly rendkívüli kiadás merülne fel, a mely csak a póttadó felemelésével volna fedezhető.

Ez az alap tulajdonképpen kölcsönös kedvezőbb időkben a kedvezőtlen időkre való számítás, biztosítéka a város, háztartásának és szakítását jelent azzal a rendszerrel, amely rendkívüli kiadás esetén csak kölcsönrel, vagy a póttadó időleges nagyobb felemelésével segít magán.

Makó városának könnyű volna a póttadó kiegyenlítő alapot megvalósítani, még pedig oly módon, mint ahogy ezt a pénztételek is teszik rendszeres évi közgyűlésük alkalmával, amikor is a tiszta nyereségből bizonyos százalékkal dotálják a tartalékalapot.

Csak hogy Makó város háztartásában ez másképpen lenne eszközölendő. Kimondandó lenne, hogy a zárszámadásoknál felmerülő póttadót maradvány mindenkor ez alap javára lenne irandó s a költségvetés elkészítésével is 1-2 százalékkal kellene honorálni ez alapot mindaddig, amíg a póttadókiegyenlítő alap hatalmas összeggé nem szaporodna.

Makó város képviselőtestületének magáévá kell tenni ezt a háztartásra nézve oly fontos újítást, melynek végeredménye Makó város pénzügyeire kiszámíthatlan előnyöket jelent.

Mikor pedig Makó város javáról, pénzügyeinek rendezéséről s háztartásának egészségesebb alapokra való fektetéséről van szó, azt hisszük minden makói ember egyetért s azon van, mint az a bizonyos makói polgár, a ki Justh Gyula beszámolóján azt mondta:

„Minden jót Makónak.“

B. F.

- Közgyűlés a vármegyén. Csanádvármegye törvényhatósági bizottsága Markovics Manó dr. főispán elnöklésével április hatodikán tartja meg évnegyedes rendes közgyűlését.

MI UJSÁG A POLITIKÁBAN.

Kihirdették a sajtótörvényt.

1914. március 28., szombat. Ezen a napon hirdették ki a sajtótörvényt. Kétségtelen, az a sajtójavaslat, a mely példátlan viharbarázdát szántott a magyar közéletben, törvény, amelyre a király azt mondja, hogy megtartja és mások által is megtartatja.

Magam is kíváncsi vagyok rá, mit érzek e pillanatban, mint újságíró, mint olyan embert a ki a sajtójavaslat szelét legközelebből érzi. Megmondom őszintén. Olyan-félt érzek, amelyet ebbe a mondatba lehet összefoglalni: hát így is jó!

Hónapokon keresztül írtak és beszéltek erről, hogy a sajtójavaslat céljai nem tiszták. Ha valóban csak a kínzóseket akarná kigyomlálni (amihez maga a tisztességes sajtó nyujtana oda legszívesebben a kést), akkor fölösleges az irás-szabadság szívébe dölnie. Világosabb beszéd ennél el nem képzelhető és ez a világos beszéd süket fülekre talált. Bizony, ilyesmire látni és tapasztalni, nem idegcsillapító. A leglegmatikusabb is kijött a sodrából, elborította arcát a piros-ság és indulattól remegve, kérdezte: hova, mely fertőbe sodródik ez az ország, ahol a kötelességtudásnak és a becsületességnek ugy sincs minden utcasarkon oltára, hova sodródik, ha bekötik azt a szemet, amely a becsületességet kifürkészte, ha elnémítják azt a száját, amely az aljasságot kikiabálta? Hova? Mely fertőbe? Ez a kérdés oly kétségbeejtő és vérforraló, hogy megbillenhet a lelkiismeretes ember egyensúlyát.

A sajtójavaslatból azonban törvény lett. Itt van az asztalon és két hét múlva életbe lép. Leteszem a törvényt és azt mondom - igazalom és pironkodás nélkül - hát így is jó. Azért mondom ezt, mert a sajtószabadság és a friss, viruló, előretörő élet - azonagy. A panamázás, a sápolás, az ország nyakán való éltöködés, a törvények kijátszása, illegitim hasznok élvezése - rothadás. Már pedig, akármit is beszél a sajtótörvény, a friss, viruló, előretörő élet föltétlenül győzedelmeskedni fog a rothadásban.

Igy is jó!

M. E.

Rákóczi emlékéért.

Indítvány a megyei törvényhatósághoz és a városi képviselő-testülethez.

Egy Szegfű Gyula nevezetű bécsi császári udvari hivatalnok - a mint már írtunk róla - a magyar tudományos akadémia támogatásával könyvet írt II. Rákóczi Ferencről. A könyv lerángatni igyekszik a nemes kuruc fejedelmet arról az eszményi magas piadesziálról, a melyre a magyar nemzet hálás kegyelete emelte volt s a melyen igaz szeretettel és hű ragaszkodással imádja ma is egyik legnagyobb szabadsághősét.

A könyv országszerte általános megdöbbenést s megborításkozást keltett. Talpra állt egyszerre a nemzet, hogy az egyoldalú ellenséges forrásokból fakadó tendenciózus irányu történelmi munka ellen tiltakozzék.

Dr. Kiss Pál ma ugy Csanádvármegye törvényhatósági bizottságához, mint Makó város képviselő-testületéhez ügyben a következő indítványt adta be:

T. törvényhatósági bizottság!

II. Rákóczy Ferenc alakja a magyar nemzet ezeréves történetében eszményi tisztességben él.

Kétezáz esztendő múlt már el azóta, mióta véget ért a kuruc háboru, melynek vezére és lelke Rákóczi Ferenc volt és kétezáz esztendő elfogulatlan történetírása, még pedig ugy a magyar, mint a világ történetírása, mint a legönzetlenebb nemzet ezért s mint a legideálisabb szabadsághóst állították be a történelembe

Banálítás volna a tekintetes törvényhatóság előtt rámutatni azokra az okokra, melyek a kurucháborut, mint nemzeti önvédelmi harcot, felidéztek s fölösleges ezuttal festenem, mert hiszen köztudomásu, folyását a harenak s végét ennek a gigászai nemzeti küzdelemnek, mely Rákóczi-val együtt bukott el. Elég legyen csak egyfelől arra a meghatóan buskeserves hazafias költészetre rámutatnom, melyet kuruc-költészet alatt ismerünk, mely száz meg százakra e korszakban a Rákóczihoz ragaszkodó magyar nép lelkéből fakadt, hangzott hegyen-völgyön s a harc folyása alatt dicsőni, imádja Rákóczit bukásában meg gyermekként zokogja, siratja a rodostói szentet. Elég legyen másfelől arra hivatkoznom, hogy amikor a kuruc-harc bukásával Rákóczinak minden fekvő jószágát, rengeteg vagyonát, mely az

Tisztelettel értesitem Makó város és vidéke nagyérdemű közönségét, hogy

üzletem átalakítása miatt május hó 1-éig készpénzfizetés mellett

10% pénziári engedményt nyujtok.

üzletem átalakítása miatt

Urbán István

rőfös- és divatáru kereskedő.

egész ország tizenhatod része volt, elkobozták, azután meg visszaigérték neki azzal az egyetlen feltétellel, ha a szabadságharcot leverő Habsburg család iránt való hűségi esküt leteszi Rákóczi inkább otthagya az egész vagyonát, földönfutó szegény lett s ette tovább a száműzetés keserű kenyerét, de eszményeiről mégse mondott le, elveit mégse árulta el.

Egyfelől a nemzetnek szabadságáért való lelkesedése s amikor kellett vérével és életével is való áldozó készsége s vezéréhez való ez a tiszta rajongó érzete másrészt meg a nagy kuruc fejedelemben ez a nehézsége a mai kor epigonemzedéke előtt mind olyan jelenség, a mit elfajult elernyedélt lelkében ma már csak bűnülva csodál, de alig képes megérteni.

E nemzet lelkében azonban, ha nem képes is a nemes fejedelem eszméihez s elveikhez egész méltó lenni, Rákóczi nagysága s tiszta jelleme ma is mint eszményi kép áll.

A jelen rettenetes állapotában a jövőjéért való közdelméhez erőt s győzelméhez való minden reménységét multja nagy küzdelmeinek tanulságaiból s nagyjai emlékének való hűséges ragaszkodásából merít. Történelmünkben a magyar nép előtt Kossuth Lajos mellett Rákóczi Ferenc a legnagyobb alak. Hogyne viselkednénk hat Rákóczi emlékéhez igaz tisztelettel s szent kegyelettel az egész magyar nemzet. A magyar nemzet nem is hálátlan. Rákóczi emléket igaz szeretettel s hű imáddal rajongta körül a nemzet érzése. Ez érzés őszinte kitörését közvetlenül láthattuk nyolc évvel ezelőtt, mikor a rodostói szent hamvak hazahozatala idején Orsovától Kaszág s ahol a koporsót vivő vonat elhaladt, egy hatalmas kísérelő gyásztömeg volt ez az egész nemzet. Különben is az a nép, mely nagyjai emléket nem képes tisztelni s igaz kegyelettel lelkében őrizni, nem is élhet soká.

Elveszettnek mondható az a nép s nem is méltó a nemzeti életre mégis ki ne tudna már róla az egész országban, a bécsi oszárri udvari levélár egy hivatalnok, akit ugyan magyar anya szült, de a magyar nemzet és ellenségei megvették a lelkét, gyalázkodó könyvet írt — Rákóczi Ferencről, elmondván könyvében minden rossznak, hitvány gőzengőnek a nagy fejedelmet, a magyar nemzet igaz atyjaként szeretett vezért s nem szabadsághóstit.

A törekvés iránya, a cél kioldit a könyvből, meg akarja fosztani a magyar népet legnagyobb erejétől, egyik legnagyobb fiának emléke iránt való tiszta szeretettől s ahhoz való hű ragaszkodástól. Ki akarja irtani lelkünkben azt a rajongó ideált, mely Rákóczi Ferenc eszményi alakjában mindig előttünk áll s amely ideálból sarjadzik ki bennünk minden lelkesedés és harcra való készség, nemzetünkért és szabadságunkért.

Gonosz a szándék, de nagyon átlétszó és nem új keletű már. Négy száz esztendő nemzet küzdelmünkben újra meg újra kísért ellenünk Bécs felől ez a törekvés. Am az a legfájóbb, hogy mint más időkben is már nagyon sokszor, most is saját vérünk vállalkozott a gonosz munkára.

A tiszta forrásból merített tárgyalagos történetírás előtt mindnyájan meghajlunk s hódolunk a tudósnak, ki bár merészen a hamis kezekkel s hamis szövegből szőtt takaró leplet képes szétlőni s rámutat arra, a mi igaz s való. Am, aki most Rákóczi Ferencről gyalázkodó könyvet írt, annak az írása hamis, mert hamis a forrás, melyből merített és hamis a cél, amiért írásba fogott. A magyar nemzet ellenségei szolgáltatták ellenséges érülettel telített adatait a történetírónak s történetíró tárgyalagos bírálat nélkül s az audiátor et altera pars gyökeres elve

nélkül ítéli el a magyar nemzet ideális hőst csak azért, mert az elébe adott célt így akarja gyalázatos hűséggel szolgálni.

Szomorú e mellett, hogy a Magyar Tudományos Akadémia, nagy Széchenyikalapítása nyújtott segédkezet a pokolian nemzetellenes munka megjelentésén.

Még ha fel tudnók is tenni, hogy igaz mindaz, a mit az a Szegfű Gyula nevű történetíró ir Rákóczi Ferencről, magyar szívvvel, magyar lélekkel még akkor se lett volna szabad azokat megírni. Még akkor is bűn minden ilyen írás. Mert a nép lelkében elevenen élő tiszta eszményképet bemooskolni annyit jelent, mint kegyetlen kézzel kipusztítani e nép minden jó, minden szép érzését s megölni lelkét.

Mindezekre tekintettel indítványozom, mondja ki Csanádvármegye törvényhatósági bizottsága, hogy Szegfű Gyulának II. Rákóczi Ferencről megírott könyvét a magyar nemzet legszembetűnőbb érzelmei ellen való alattomos s aljas merényletnek bélyegzi s mély megborítókóztását fejezi ki azon, hogy magyar ember Rákóczi Ferencről ilyeneket tudományos történelmi munka köntöse alatt képes publikálni, amilyeneket a szerző könyvében publikál s mélyen megborítókózik azon is, hogy a Magyar Tudományos Akadémia ilyen nyilvánvalóan nemzetellenes s hazafiatlan munka kiadásához és terjesztéséhez segédkezet nyújt.

Makó, 1914. március 28.

Tisztelettel
Dr. Kiss Pál,
törvényh. biz. tag.

A makói állatvásár.

Az eső tönkretette a vásárt.

Ma lett volna a makói tavaszi állatvásár, ami azonban a rendkívül rossz időjárás következtében alig volt vásárnak nevezhető. A legrosszabb nyári vásárnak is nagyobb a forgalma, mint a majlonak ígérkezeti tavaszi vásárnak. Igazán nem lehet csodálkozni, ha a vidékiek elmaradtak a vásárról. Ilyen borzalmasan csúf időben valószínűleg ember s állatkinzás, állatvásárra jönni.

A mai vásárra éppen ezért igen csekély volt a felhajtás.

Lovát 317 darabot hajtottak fel Makóról s 382-öt vidékről. Szarvasmarhából 532-öt Makóról s 231-et vidékről. Makóról 670 drb. sertés és vidékről 433 darab lett felhajtva. Birkáktól 226 darabot s vidékről 250 darabot hajtottak fel.

Az állatok általában tartottak voltak, különösen a kelt drágán, tekintettel az élénk keresletre. Jó ára volt a hizott szarvasmarhának, melynek kilogrammjáért élő súlyban igen szívesen fizettek 70-74 fillért.

A rosszul sikerült állatvásár után, a vasárnapi kirakodó vásár forgalmáról se valami sok jót jósolhatunk.

Eladó és kiadó házak.

Toldy-utca (Kisorosz-utca) 39. számú ház jutányos áron eladó. Kálvin utca 5. számú ház egészben, esetleg két kisebb lakásnak, külön konyha és mellékhelyiségekkel kiadó. Értekezhetni lehet a tulajdonosokkal a jelzett házaknál.

Nagy vihar Csanádmegyében.

Csanádpalotán is ledöntött a szél egy házat.

Makón összedőlt egy ház.

Nagylakon is dűledeznek a házak

Hatalmas vihar dűhögött ma délelőtti Csanádvármegyében. Egész éjjel zugott a szél, csapkodott az eső. A nagy vihar egész a délutáni órákig tartott, alaposan elrontva az idei tavaszi vásárt.

Csanádvármegye minden községéből hatalmas esőzést jelentettek lapunknak, melyet óriási szélvihar kísért.

A nagy vihar Makón is kárt okozott. Tézsia István Berkes utcai lakos házat kezdte ki a vihar s a sok eső. A gyöngye alapu ház nem sokáig bírta a nedvesség s szél ostromát s ma délelőtti badólt. Emberéletben nem esett kár.

Csanádpalotán dűhögött legjobban a vihar, ahol egy házat teljesen elpusztított. Sisák István gazdálkó házat kezdte ki a rendkívül erős szél. Először leszedte a tetjét, majd a kéményt döntötte le. A sok esőtől elázott falak aztán maguktól is összedőltek.

Jó szerencse, hogy a házban nem tartózkodott senki s így emberéletben nem esett kár.

A csanádpalotai károsult gazdát értesítették a különös szerencsétlenségéről, aki bizony a fohászkozdánál egyébbel alig segíthet magán.

Nagylakon is nagy veszedelem fenyegeti a szikes talajon épült házakat. A nedvesség ezeket is annyira átázta, hogy ledőléssel fenyegetnek. Ha hamarosan nem változik az idő, úgy sok nagylaki házra szomorú sors vár.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Március 29 vasárnap Róm. kath. D 5 Judica Protostans D 5 Judica Görög orosz (március 15. E Nőjt 4. Nap kel 5 óra 48 perokor, nyugszik 6 óra 22 perokor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő: Változó, szeles, hűvös idő várható, sok helyütt, inkább csak keleten csapadékkal. Sürgönyprognózis: Változó, szeles, hűvös, svk helyütt csapadék. Déli hőmérséklet — 7°C.

Istentisztelet a reformátusoknál. Ma — vasárnapon — d. e. 9 és d. u. 2 órakor Belvároson ifj. Nagy Károly, Újvároson pedig Dérczy Imre prédikál.

Ügyvédi kamara a kormány ellen. Az eperjesi ügyvédi kamara tegnap tartotta meg évi közgyűlését, amelyen megejtették a tisztújítást. A kamara évi jelentésében kritikát gyakorol a kormány törvényszerkesztési módszere és az újabb hozott törvényjavaslat fölött és tiltakozik dr. Verebely Hugó ügyvéd kivezetése ellen.

Törvény az osztaifon közös legelőkről. A földművelésügyi miniszter az osztaifon közös legelőkről szóló 1913. évi X. t. c. életbelépésének idejéről 1914. május hó 1-ső napját tűzte ki. A hivatalos lap mai száma közli a törvénycíkk

végrehajtása tárgyában kiadott terjedelmes rendeletet. Ugyanis a törvény elrendeli, hogy az osztaifon közös legelőkben részes felek jószágainak megfelelő rendelkezésével a közös legelők hasznosítása a legelőben részes birtokosság állattenyésztési és gazdálkodási érdekeinek előmozdítása céljából társulatot kell alakítani és a törvény végrehajtása tárgyában kiadott miniszteri rendelet a társulatok miként való megalakításának módjait és eszközeit írja elő.

Az állati gyógyszerek használatának korlátozása. Ghyllány Imre báró földművelésügyi miniszter ma rendeletet adott ki, amelyben kétszáz korona büntetés terhe mellett megtiltja a mezőgazdasági állatok tulajdonosainak, hogy állati betegségek ellen óvó, vagy gyógyítási célokra szolgáló gyógymódokat és gyógyszereket engedély nélkül, avagy állatorvos közreműködése nélkül használjanak.

Ilyenformán hát befellegzett a kurzslóknak, akik bizony egy-egy beteg állat gyógykezeléséért hatalmas pénzeket vágtak zsebre.

A moztéchnika szenzációja. Vasárnap délután és este a makói Uránia színházban a moztéchnika szenzációja kerül színpadra. E két estén az igazgatóság „Órök szerelem” címmel egy három felvonásos nagyhatású drámát mutat be, olyat milyen még alig volt valaha látható a mozi világ vásznán. A darab a francia nép életéből meríti tárgyát. A szépen megírt drámai alkotásban természetes közvetlenséggel váltakoznak a legmegrázóbb drámai fordulatok úgy amint azok egy szerencsétlen család életében valóssággal lejátsszódtak. E darab mindenütt óriási hatást ért el, sőt egyes helyeken, a közönség kérelmére többször is bemutatták.

Közgyűlés. Az 1898. XXIII. t. c. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezet kötelekébe tartozó Makói Ipari Hitelszövetkezet rendes évi közgyűlését 1914. év április hó 5 én az ipartestület helyiségében a szabályszerű napirenddel tartja meg, melyre a tagok ezennel meghívattak. A felügyelőbizottság által megvizsgált mérleg-számla a szövetkezet helyiségében kifüggesztett és mindenki által megtekinthető.

Anyák iskolájában arra fektetik a legnagyobb súlyt, hogy mivel legyenek a gyermekek akkor táplálva, ha a természetes táplálás az emlőn keresztül megszűnik? Ez iskola egyetlen tantársa, hogy minden anya tudomást szerezzon a Phosphatine Faliere létezéséről és annak pótolhatatlanságáról. Ki Phosphatine Faliere táplálja gyermekét, annak fardozása biztosítva van, mert nincs jobb és értékesebb tápszer, kellemes ízű, könnyen emészthető, a fogzást megkönnyíti és biztosítja a csontrendszer fejlődését.

Thierry A. gyógyszerész balzsama és Centifolia kenőse. Olvasóink érdeklében felhívjuk szíves figyelmüket ezen két kiváló szer hatására. Ezen szerek sem fagyban sem hőségben nem romlanak, tehát bármikor eredményesen használhatók. Okavodunk kell értéktelen fluidoktól, csupán e jól bevált eredeti háziszereket tartuk készletben. Ahol nem kaphatók a valódi és az eredeti védjeggyel ellátott szerek, forduljunk a készítőhöz: Thierry A. gyógyszerész védangyal gyógyszerész Pragera, Rohitsch mellett.

Gyöngye fias fajtehén, hasas üsző, két darab bika, nyolc hónapos süldők eladók

BREUER GUSZTÁV
mérnöknel Makón, Uri-utca 38. sz. ház.

OROSHÁZI kenyérsütőde

A FÖTÉREN Dr. Dózsa
Simon ügyvéd ur házában

márc. 19-én megnyilt

ahol tiszta komlóval készített
„SZARVAS“ védjeggyel ellátott
kenyér a nap bármely idején
frissen szerezhető be.

A fogyasztó közönség b. pártfogását kéri

Zeitler Gusztáv és Társa.

Kölcsönt keresők figyelmébe!

Értesitem az iparos, kereskedő és gazdaközönséget, hogy hosszas utánjárásra sikerült több pénzintézet vezérképviselét megnyernem, amely kedvező feltételek mellett nyújt kölcsönt a hitelt igénylő közönségnek. Tekintve, hogy a mai súlyos gazdasági helyzetben még túl magas kamattal mellett is előrendű banításos válalatok is csak alig kaphatnak kölcsönt, a helyi pénzpiacon jó szolgálatot vélek teljesíteni, amikor a legkisebb összegtől bármily összegig előnyös feltételű kölcsönt tudok szerezni. Hosszas működésem, melyet a pénzkölcsönök megszerzése és közvetítése terén elítéltem és e működésem alatt szerzett jó hírnevem garantálja, hogy ezen a téren a jövőben is a közönség érdekében és a legjobb eredménnyel működöm.

Tisztelettel

KENYERES IZSÓ
bankirodája Uri-utca (Böhm ház).

Földek eladását és vételét gyorsan és pontosan közvetítem.

Ingatlanok birtoka és eladása.

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMJA

Utólérhetetlen hatása tüdő- és mellbetegségeknél, enyhíti a katarust, megszünteti a fájdalmat okozó köhögést. Torokgyulladás, rekedtséget és gégebetegségeket megszüntet, valamint lázt, különösen jó hatása gyomorgörcs és kolika ellen. Gyógyhatása aranyér és altesti bántalmaknál, tisztítja a veséket, étvágygerjesztő, elősegíti az emésztést. Kétféle bevált fogfájásonál, odvas fogak, szájbajnál, valamint az összes száji- és fogbetegségek, bütyök ellen, megszünteti a száji vagy gyomortól eredő bűzt. Jó hatása pánthégyizásnál. Meggyógyít minden sebet, sebhelyt, orvánt, láztól eredő hólyagot, kelést, szemölcsöt, égési sebeket, megfagyott testrészeket, vart és kiütést. Fülbántalmak ellen kitűnő hatása. Minden háznál különösen influenza, kolera vagy más járványoknál közzélni legyen.

Irjunk: **Thierry A. Órangyal-gyógytárának**
Pregrada, Rohits mellett.

12 his vagy 6 dupla vagy 1 nagy specialüveg
5-60 korona.

Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcsé.

Megakadályoz a megszüntet vérméregzést, fájdalmas operációkat leggyakrabban feleltetősé tesz. Használatos gyermekágyas nőknél, fájó emlík, tejmegindítás, rekedés, emlíkenyíródés ellen. Orvánt, felfürt lábak, sebek, dagadt végtagok, osontázu, fakélyek, ütés, szurás, lővés, vágás vagy zuzodás által okozott sebeknél kitűnő gyógyhatású szer. Idegen testek eltávolítására mint: üveg, száika, por, seret, táska stb. kinyívások, karbunkulus, képződmények, valamint bák ellen, féreg, rohadás, körömgöyülés, hólyag, égési sebek, hosszú, vetegegekkel előforduló főlfekvésnél, vérméregzések, ráfolyásnál, valamint kipállás esetén ososomóknál stb. stb. kitűnő hatása.

2 tégely ára K 3-60 a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett kapható.

Budapesten kapható: Török József gyógytárában, valamint az ország legtöbb gyógyszerésztárában. Magyarán: Thalmyer és Seitz, Kochmeister utódi, Radanovits Testvérek drogeriárában. Budapesten kapható. Abol nincs lerakat ott rendeljünk közvetlenül!

Thierry A. Órangyal-gyógytárából, Pregrada, Rohits mellett.

POÓR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CREM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szeplő, májfolt, arc- és kézvörösség és mindenféle bőrtisztításihiány ellen.

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijító szer.

Árak: Vilma krém 1 korona, Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfijító 1 korona. Ezen piperezerek több kiállításán ér-mekkel lettek kiállítotva.

A Lonovics-sugárton levő öt és fél kislánc

gyümölcsösöm,

mely házhelyeknek nagyon alkalmas, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Dr. Kiss Pál.

Lucernamag

6 métermázsza vetési célokra, valamint egy kazal hereszéna és egy kazal muharszéna eladó

Breuer Gusztáv

mérnök, Makón.

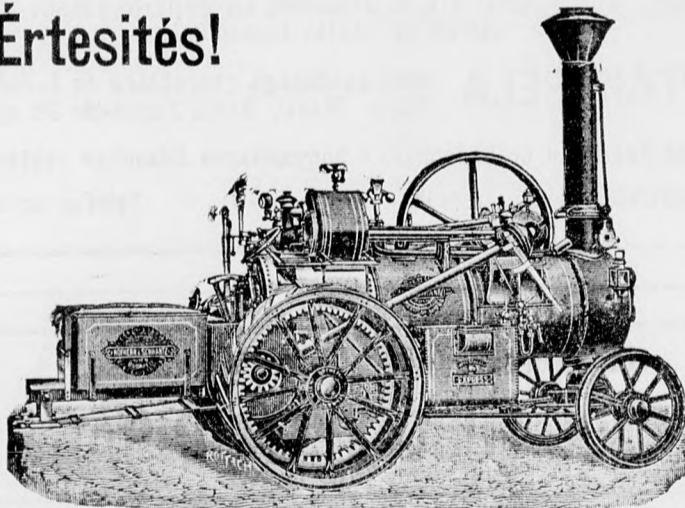
Skopál Ödön

üveg- és porcellánkereskedő Makó, Fötér
(Böhm ház.)

Megérkeztek a legújabb villamos csillárok, asztali-, fali-, függő petróleumlámpák, étkező-, kávé- és teáskészletek, mosdókészletek, alpacka- és diszműáruk, valamint egyéb itt fel nem sorolt áruk, melyeket elismert olcsó áron árúsítok. Lakodalmi ajándékok eddig nem létezett választékban olcsón.

Saját érdekében áll mindenkinek, hogy olcsó árainról o o o meggyőződést szerezzen. o o o

Értesítés!

Van szerencsém a t. gazdaközönséget értesíteni, hogy mindig a legjobbat keresve, a tényleg legjobbnak ismert

Hofher-Schranz és Cayton-Schuttleworth

mezőgazdasági gépgyárak képviselőjét átvetem. — Ismert dolog ugyanis, hogy ezen egyesült két gyárnak gyártmányai minden gazdasági gépekben, különösen pedig

CSEPLŐGARNITURÁKBAN

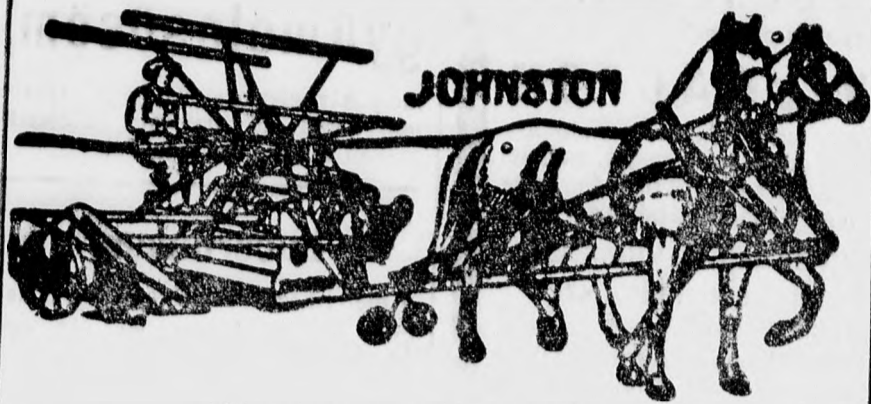
első helyen áll. EXPRESS és COURIER magánjáró mőzdonyai vala mint a legmodernebb ólszerű újításokkal bíró cseplőszekrényei ugy jószág, mint megbízhatóság tekintetében utólérhetetlenek. Saját érdekét szolgálja tehát azon gazda, aki ily szükségleténél bizalkmmal hozzám fordul, mivel ezek beszerzésénél a legmesszebbmenő előnyöket biztosíthatom részére. Az eredeti

SACK RUDOLF TÜKÖRACÉL EKÉKET,

valamint DEERING aratógépeket változatlanul tovább vezetem, amelyeknek tavaszi szállitánya már megérkezett és a legnagyobb választékban áll t. vevőim rendelkezésére. Mindennemű gazdasági és hagamkértészeti gépek dus raktára. Tisztelettel:

KUCSES KÁROLY

MAKÓ, SZECEDI-UTCA.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a f. gazdaközönség becses tudomására hozni, hogy Szent János-tér 20. szám alatt (saját házámban)

GAZDASÁGI GÉPRAKTÁRAMBAN

a legújabb modellű eredeti

JOHNSTON kéveköltős aratógépek már megérkeztek és azokat a legolcsóbb árban bocsájtom nagybecsű vevőim rendelkezésére.

Johnston-féle aratógépek Makón és környékén több mint 300 gazdánál működnek, azok legnagyobb meglepésére, ami fényes bizonyítéka az aratógépek kifogástalan voltának, ugyanis már megérkeztek a legújabb négyzetes kukorica ültetők is. - Ugy az aratógépek, mint a kukorica ültető gépek állandóan teljesen felszerelve vannak raktáron. Fontos még az, hogy aratógépek részei nálam egész éven át kaphatók. A legsürgősebb munkaidőben sem történik az aratásnál fennakadás. - Raktáron tartok kitűnő Sisal-féle kéveköltő zsinetet, elsőrendű gépioját, Bacher-féle ekéket amerikai tüköracél kormánynyal, Imperátor műtrágya és magvető gépeket, saját találmányu vessző utánzatu vaspálcás boronákat, répa és szecs kavágókat. - Egyuttal bátorodom a f. gazdaközönség figyelmét felhívni a legmodernebb gépekkel és szerszámokkal felszerelt gépjavító műhelyemre, ahol mindennemű javításokat a legszakoskerűbben, jutányos áron készítek autogén hegesztő géppel a legkomplicáltabb munkákat végzem. - Vízvezeték és fürdők teljes berendezését jutányos áron vállalom. - Magamat a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel

LIPTÁK BÉLA mezőgazdasági gépraktára és javító műhelye Makó, Szent János-tér 20. ujszám.

Saját készítésű szabadalmazott hagymakapak állandóan raktáron. Részletfizetési kedvezmények. Telefon szám 126.

Ha sikeresen akar hirdetni, hirdessen a „**MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG**“-ba.

A Magy. Kir. Államvasutak gépgyárában készült kéthengeres 14 légkörös

EREDETI MAGÁNJÁRÓKAT, szivógáz és benzinmotorokat, világhírű golyós csapágyas cséplőgépeket,

EREDETI KALMÁR ROSTÁKAT, a legkitűnőbb műtrágyaszóróval egyesített vetőgépeket, motoros fűrészeket és

MOTOROS DARÁLÓKAT.

A jelenkor legtökéletesebb tüköracél ekékek, eredeti Cormick-féle kéveköltős aratógépeket,

FÜKASZÁLÓ GÉPEKET

szállít eredeti gyári árakban és kedvező részletfizetés mellett

GLÜCK SAMU MAKÓ

a Magy. Kir. Államvasutak gépgyára vezérügynökségének képviselője.

Szőlőkarónak, korlátanak, oszlopnak, esetleg bogárnak akácfa kapható Iritz Miksánál.

Ha nyomtatványra van szüksége, rendelje meg a „Makói Független Ujság“ kiadóhivatalában.

AKI gyomorbaiban szenved, szédülést, rosszulétet, hányási ingert érez, étvágyhiány, görcsökben szenved,

az tegyen kísérletet a Kárpáti-féle

„NOVICUM“ gyomorcseppekkel.

Sok ezer köszönőlevél tanuskodik a Novicum háziszser áldásos hatásáról

Egy hálalevelet közlünk, hogy mindenki rögtön láthassa, mi a NOVICUM HÁZISZER CSODAEREJE.

ORVOSI SZAKVÉLEMÉNY.

A Kárpáti-féle Novicum-mal behatóan foglalkoztam és úgy találtam, hogy ezen háziszser nemcsak a gyomor különféle bajai ellen használható jó sikerrel, hanem összetételénél fogva a veseműködést is elősegíti, ami által a szervezetben keletkező egyéb zavaroknak is elejét veheti. Kovásznán, 1909. aug. 6.

Dr. Zentay Dávid,
járás orvos.

Tisztelt Uram!

9 évig fájt a gyomrom minden orvosságot megpró, báltam, egy sem segített. Mig egyszer az Ön Novicum gyomorcseppeit meg próbálva, éreztem a jó hatását és azóta nem fáj a gyomrom, hála a jó istennek és köszönet Önnek. Most ismét kérek 6 üveg 2 koronást. Mégegyszer fogadja há lámat a jó Novicumért. Szeged, 1911. augusztus 24-én.

Tisztelője
Sihá József,
hentes, Dobó-u. 37.

A NOVICUM háziszser kapható gyógyszerárakban 2 koronás, 1 kor. 20 f. és 60 f. üvegekben. Jó hatásért szavatol és ahol raktáron nem volna, oda 3 nagy, 5 közép v. 10 kis üveg-
gel 6 k 22 fillérért BÉRMENYVE szállít az egyedüli készítő:

Kárpáti József

Árkos-Sepsiszentgyörgy,
Kálvin-tér 6/a. sz.

Makón kapható:
Sándor Zsigmond gyógy-
szertárában és Popper Gyula
drogériájában.

Budapestben kapható:
Szabados Ödön „Hunnia“
gyógyszertárában, Erzsébet-
körtút 56. sz.

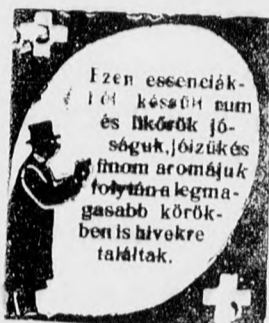
LEGJOBB LIKÖRÖK ÉS RUM

készíthetők házilag a CSILLAG-ESSENCIÁKKAL

a hozzájuk mellékelt készítési utasítás szerint. Egy üveg kivonat ára 50 fill. Kapható egyedül

POPPER GYULA

DROGÉRIÁJABAN
MAKÓ, Fötér.

Izen essenciák-
let készült rum
és likörök jó-
ságuk, jóízűs és
finom aromájuk
folytán a legma-
gasabb körök-
ben is hívekre
találtak.

Kapható következő fajokban

Absinth	Kévé
Allasch kömény	Meraschino
Angol keserű	Meggy
Anisetta	Monta
Ananász	Naranos
Cacao barna	Ózli barack
Chartreuse	Roztoposin
Császárkörtezőld	Rózea
Curacao	Vanilla
ajszin	

ÜZLET ÁTHELYEZÉS.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy

szabó üzletünket

a Makói Takarékpénztár épületéből a zöldpiacra (Endrei Márton üzlete mellé) helyeztük át hol raktáron tartunk bel- és külföldi szöveteket nagy választékban, Saját készítésű kész férfi és gyermekruhákat. Külön mértékosztály magyar és német szabóságra.

Vevőinket szolid és pontos kiszolgálásról bizto-
sitjuk.

Teljes tisztelettel

Faludy Imréné és társa
férfi szabó.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tiszte-
lettel értesíteni, hogy Nagy István ur saját házában
(Dessewffy-tér 7. szám alatt) levő

czipész üzletét

átvettem és azt a mai kor igényeinek megfelelően ren-
deztem be és ezáltal abban a kellemes helyzetben vagyok,
hogy minden e szakmába vágó munkákat a legkényesebb
igényeknek megfelelően a legolcsóbban készíthetek.
Együttal van szerencsém tudatni, hogy mindennemű
férfi, női és gyermekcipőket raktáron tartok és azt olcsó
áron árusítom.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, tisztelettel

BÁNSZKY TAMÁS.

Egy fiu tanulóknak felvétetik.

UJ NŐ KALAPTEREM MAKÓN

Tisztelettel értesítem Makó város nagy-
érdemű hölgyközönségét, hogy március
hó 15-én a Fötéren, Urbán Isiván házában

NŐI KALAPTERMET NYITOK.

Felhívom a n. é. makói és vidéki hölgy
közönség becses figyelmét, hogy kalap
termemben

DUSKÉSZRAKTÁRT TARTOK

a legújabb divatú s legkényesebb iz-
lésnek megfelelő készárukból és formák-
ból, melyekből a

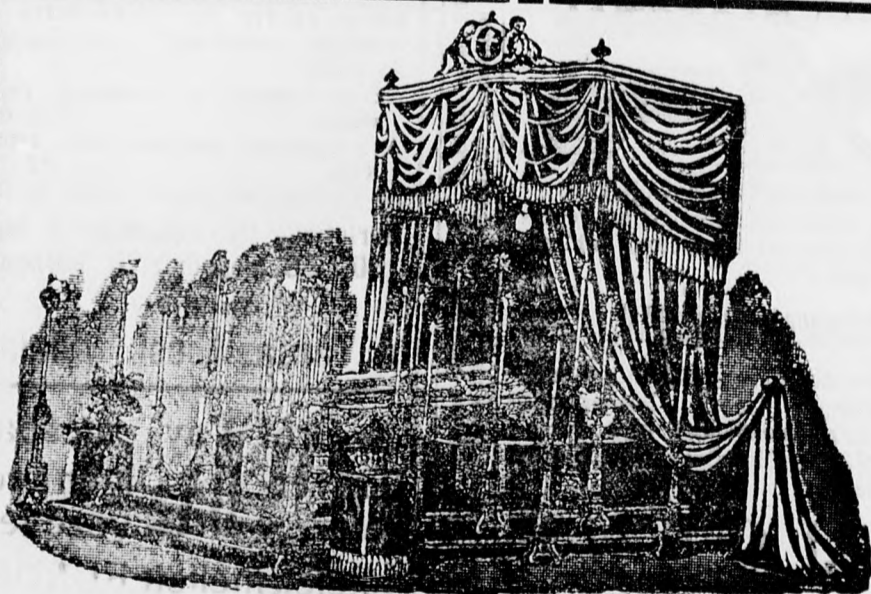
LEGNAGYOBB VÁLASZTÉK

áll a n. é. hölgyközönség rendelkezésére. — Midőn
mindezekre felhívom a n. é. hölgyközönség figyel-
mét, kérem megtisztelő megrendeléseiket és meg-
bizásaikat, melyeket postán és a legkifogástalanab-
bul teljesítek. — Magam és kalaptermem a n. é.
hölgyközönség jóindulatába ajánlom

Kiváló tisztelettel.

özv. Kelemen Sándorné Weisz Rózsi.

Tanulóányokat felveszek.

ÉRTESETÉS!

HORVÁTH NÁNDOR-féle

disztemetkezési vállalatot MAKÓN Szegedi-utca

(GLÜCK-FÉLE HÁZBAN)

édes atyám megvette és annak vezetésével engembizott meg.

Temetéseket a legegyszerűbbtől a legdiszesebb
pompa-diszosztályig pontos és megbízható kegye-
letteljes kiszolgálással rendezek.

Hullaszállítás és exhumálást bárhonnán bárhová
pontosan és legszolidabb árak mellett eszközölöm.

Nagy választékban tartok raktáron különféle szi-
nezési érc, tölgy, brillantin, köves, nikkell, selyem, bársony és selymezett brokáttal átvont, valamint

minden színezett festésű fakoporsókat.

Kész szemfedők, halotti köntösök és sirkoszoru szallagok stb. Tölgyfa fejfák és jelző sirkeresztek.

Sirkoszoruk érc-, élő- és művirágokból 70 fillértől kezdve.

Diszgyászokcsijaimat és délszaki növénydiszítést teljesen díjtalanul bocsájtom a nagyérdemű gyá-
szoló közönség rendelkezésére, ugyszintén ravatalozást díjtalanul végzem.

Céлом az, hogy a nagyérdemű közönséget meggyőzzem üzletem szakszerű és legszolidabb alapon való vezetéséről és ezáltal
a nagyérdemű gyászoló közönség teljes bizalmát mindenkorra megnyerjem.

Magamat a n. é. közönség nagybecsű pártfogásába és jóindulatába ajánlván, vagyok kiváló tisztelettel

MOLNÁR KÁROLY

Temetések felvétele éjjel Andrassy-u. 4. sz. (év. ref. ó-templom mellett.) a Horváth Nandor utóda cég
vezetője.

Naponta friss pörkölt kávé.

Asztali és győgyborok.

UJ FÜSZER- ÉS CSEMEGE ÜZLET.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy folyó hó 15-én főterem a Böhm házban (megyeház és a Makói takarékkal szemben) a mai kor igényeinek megfelelő fűszer, csemege, bor és ásványvíz kereskedést nyitottunk, hol csakis elsőrendű friss árukat: cukrot, kávé, rizst, hüvelyeseket, teát, rumot, cognacot, likört, pezsgőt, bort, mindennemű sajtokat, halakat stb. becsájtunk a nagyérdemű közönség rendelkezésére a legszolidabb és pontos kiszolgálás mellett.

Naponta friss prágai sonka és fölvágottak.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve vagyunk Tisztelettel

Tengerics és Igaz.

Friss töltésű ásvány és győgyvizek.

Pezsgők, angol rumok, friss cognacok.

Sertés perzselésre száraz szalma, apró-jószágnak és soványdisznónak kifőzött törköly a legolcsóbb árban kapható
IRITZ SAMUEL özv. CÉGNÉL.

Hagymaföld, szabad gyökér és dinnyének, valamint herének alkalmas föld, Sack-ekével felszántva kiadó Iritz Miksánál.

Kiadó üzlet, esetleg műhely helyiség
 Leipnik Sándor bórkereskedése mellett.
 Értekezni lehet **IRITZ SÁMUEL ÖZV. cégnél.**

Zeitler Rudolf és társai gőzmalom és jéggyár részvénytársaság Makó.

Ajánlja elsőrendű minőségű lisztjeit, korpát, dercét magdarát, tengeri darát és kását, valamint **fűszereket a legolcsóbb napi áron.**
 Detailelárusítás malmi üzletben, színházzal szemben, Ott Károllyal szemben és a Takarékné épületben levő üzletekben.

Vámörlés és csere a legjutányosabban eszközöltetik.

Rendkívüli feltűnést keltenek Pártos E. és Társa áruház

ujjonnan bevezetett áruai, eddig nem létezett olcsó árai.

Női himzett ingek	1 korona 98 fillér.
Női háló kabátok	1 " 98 "
Női háló ingek	1 " 98 "
Női nadrágok schiffonból	1 " 98 "
Női nadrágok pargetből	1 " 98 "
Diszes párnák	1 " 98 "
Schiffon alsók	1 " 98 "
Bluzok, aljak, pongyolák, reform ruhák, kostümök, leány ruhák, leány és női felöltők, női kalapok, eredeti párisi modellek.	

Gyászárukban állandóan nagy választék!
Valódi szörme gallérok, muffok kizárólagos raktára.

Tévedések elkerülése végett gyász esetekben tessék közvetlenül jelzett címhez fordulni s bevásárlásait ott eszközölni.

„ÓRANGYAL“
 disztemetkezési vállalat.

Makó, Főter. Kenyérpiac, Tókey-féle házban!

Makó város és vidéke legszolidabb, legmegbízhatóbb, modern disztemetkezési vállalata. Mint mindig, ezután is legfőbb igyekezetem t. vevőimet szakszerű, szolid kiszolgálásban részesíteni a legnagyobb pontossággal, utólérhetetlen olcsó áron. Vállalatomat ismételten tetemesen megnagyobbítottam, nem kíméltem sem költséget, sem fáradságot a

legnagyobb raktárt létesítettem a temetkezéshez tartozó mindennemű kellékekből, szem előtt tartva a kor kívánalmait, miáltal abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy úgy az egyszerűbb, mint a legmagasabb igényű izléseket is páratlan, pompás díszsel, a legnagyobb megelégedésre szolgálhatom ki. Az én olcsó áruimmal és pontos kiszolgálásommal nem versenyezhet senki. - Továbbra is ajánlom magamat a n. é. gyászoló vevőközönségnek szives jóindulatu pártfogásába, vagyok mély tisztelettel:

ÖZV. GYURIK LAJOSNÉ

az „Órangyal“ disztemetkezési vállalat tulajdonosa. - Hullaszállítás és exhumálást az ország bármely részéről elvállalok.

Előforduló gyász esetekben csakis meghívásra megyek ki házhoz.

A Társaskocsi vállalat értesítése az utazó közönséghez.

Értesíti a társaskocsi vállalat a t. utazó közönséget, hogy a mai napól kezdve és mindenkorra a viteldíjat tetemesen leszállítottuk és pedig:

Az aradcsanádi v. állomásig vagy vissza	12 fill.
Az újvárosi szakasz az ártézi kutig	12 fill.
Az újvárosi áll. vagy vissza	24 fill.

Bérletjegy 15 menethez 1 kor. 50, 30 menethez 3 korona.

Tisztelettel:

a Társas-kocsi vállalat.

A Gróf Vay utcában Tráyer-**ház** igen ked-féle **ház** vező fel-tételek mellett ELADÓ.

Értekezhetni a

Makói takarékpénztárnál.

Szép kajszin baraczkfák, Kecskemét diadala!

Szép és nagy fajta gyümölcsöt termel, bő termő fajta. Szilva alanyra oltva.
 Kapható: **IRITZ MIKSÁNÁL.**

Levél a szerkesztőhöz.

A makói ipartestület észrevételei.

„A makói ipartestületről“ cím alatt ezen lap tegnapi számában a makói ipartestület évi rendes közgyűlése alkalmából megjelent közleményére a Tek. Szerkesztő ur engedelmével a jó ügy érdekében az alábbiakban néhány megjegyzést óhajtanék tenni:

Az ipartestület elmozdításának nemes szándéka vezette a közlemény íróját, midőn városunk iparosságát a saját ügyei iránti közhatalmából felrúgni igyekezett. Egyetérték és egyetért velem minden hazánk boldogulását szíven viselő polgártársak a közlemény ezen törekvésével, mert az iparosságnak ügyeivel jóakarattal foglalkozni a magyar ipar fejlődését minden téren szolgálja, hazafias, jó cselekedet. Fejlött, élénk ipari élet, művelt, tulképzett iparos osztály egy város boldogulásának és jólétének fundamentumát a legszükségesebb alapkövek.

Az a nemtörődomség, amelyet napjainkban az iparosság saját ügyei iránt is tanúsít, melynek állandósulása a magyar iparra nézve végzetes következményekkel járhatna, sajnos mai téren a társadalom más osztályainál is tapasztalható.

Amidőn azt látja az iparosság, hogy érdekei, kívánalmai az illetékes felsőbb körökben sokszor legridegebb elbánásban részesülnek, akkor nem is lehet oly nagyon csodálkozni, ha kedvetlen és elfásult lesz.

Harminc éve, hogy megalkották ipartörvényünket. Eanyi idő alatt más országok tiszta is reformáltak ipartörvényeiket a haladó kor kívánalmai szerint. A magyar iparosság egyeteme ezen 30 év alatt valamennyi országos kongresszuson sürgette annak reformját s abban a szabadipar korszakában a kontárokodás korlátozásával a képesítés s ujsítását és előnyösebb helyzetének biztosítását, de még ma sincs új ipartörvényünk.

Ipartörvényünk egyik jó oldala és legliberálisabb része az, hogy az iparosságot ipari üzeme körében széleskörű autonóm jogokkal ruházza fel. Megköveteli a nagyobb helyiségekben az ipartestületek megalakítását, ezeket hatósági jogkörrel ruházza fel, amennyiben tagjaikat és ezek alkalmazottait illetőleg bíraskodhatnak, közokiratokat kötelesek kiállítani és elvégezhetnek sok olyan hatósági teendőket, ami sem az államnak, sem a városnak egy fillérébe sem kerül.

De az anyagi ügyeket illetően is határt szab az ipartestületeknek a törvény, mert pl. egy temetkezési v. nyugdíjnyújtási létesítés esetén sem terhelhetnék meg ezen a címen tagjaikat kötelezőleg.

Az ipartestületek hatáskörébe tartozik továbbá a hatósági teendőkön kívül az, hogy olvasókönyvtárak, könyvtárak fenntartásával, tanfolyamok rendezésével tagjai általános műveltségének és szakképzettségének fejlesztését szolgálja.

Nem szándékom ez alkalommal részletesen foglalkozni azzal, hogy a makói iparosság bizalmának leteleményese az ipartestület vezetősége megtette és milyen mértékben a fent jelzett irányban köte-

lességeit, de ha a gyenge anyagi erőforrások mellett eddig többet nem tehetett, annak a vezetőség semmi esetre nem lehet oka, amint nem is okolja ezért a vezetőséget a közlemény írója sem.

De hogy az ipartestület tagjai egyes-bajos dolgaikban az ipartestületnél utbaigazítás, tanácsot, szórakozó helyiségeket, ujságokat, könyveket nyernek, hogy a szaktanfolyamok céljaira a szükséges helyiségek fűtéssel, világítással rendelkezésre állanak s mindezek mellett csekély évi 2 korona tagsági díjjal a makói ipartestület még tekintélyes vagyonnal is rendelkezik, abban a vezetőségnek is van némi érdeme.

Cikkírónak munkára buzdító végaszavaihoz hozzáteszem az ipartestület jelszavait: „Egyesült erővel“ előre.

B. A.

Védhímlő oltás a megyében.

Az alispán rendelete.

Az 1887. évi XXII. tc. értelmében teljesítendő védhímlőoltás és újraoltás teljesítésére az 1911. évben Hervay István alispán a következő rendeletet adta ki. E szerint a védőoltás és újraoltást az egyes helyeken a következő orvosok teljesítik:

Makón dr. Paku Imre vezetésével dr. Hubert Mihály és dr. Diószilágyi Sámuel.

Földeáki oltási körben dr. Bauer Ignác központi járásorvos.

Püspökteleen dr. Ferenczi Emil községi orvos.

Az apátfalvai körben, melyhez hozzátartozik Magyarcsanak és Beka puszta, az oltást vezeti dr. Poneyczki Elek körorvos.

A pítvarosi körben, melyhez tartozik Királyhegyes, Nagymajláth, Csanádalberti és Ambrózfalva, az oltási teljesítőt dr. Alexy Sándor körorvos.

Nagylakon dr. Laurovics János községi orvos.

Sajtényban dr. Ürmössy Kálmán községi orvos.

Csanádpalotai körben, hozzátartozik Kövegy község, dr. Hangel Géza községi orvos teljesíti a oltást.

Battonyán dr. Asbóth Albert községi orvos.

Mezőhegyesen dr. Harth Árpád községi orvos.

Tornyán dr. Rohoska Zoltán községi orvos.

Dombegyházi körben, hozzátartozik Magyarardombegyház, az oltó orvos dr. Weil Izsó körorvos.

Kevermes körben, hozzátartozik Kisiratos község, az oltást teljesíti dr. Neumann Sándor községi körorvos.

A mezőkovácsházi körben, hozzátartozik Reformátuskovácskő és Végegyháza község. E helyeken az oltást végzi dr. Beczner Imre körorvos.

Kunágotai körben, hozzátartozik Dombiratos község, itt az oltást végzi dr. Morvai Ödön községi orvos.

Csanádapáczán dr. Fényes Ignác községi orvos.

Nagybánhegyesen dr. Löffelman Félis községi orvos.

Magyarbánhegyesen dr. Bochel Aurél helyettes községi orvos.

Nagylaki pincérek egymás közt.

Meglopta a társát.

A nagylaki Könyves-szálló főpincérét egy kis kellemetlenség érte. Barátja meglátogatta s ezt a látogatást siratja a főpincér ur, mert a barát egy kis emléket is elvitt a főpincértől s pedig annak tudta s beleegyezése nélkül.

Baróti Lajos pincér akkor ment el vizitálni barátjához, midőn az aludt. Igen figyelmes volt s nem költötte fel barátját. Inkább kikütyült a barát s ami elemelhető volt, azt elemelte.

Igy egy kis pénzmagra s két ezüst cigarettatárcára tett szert. Baróti a zsákmánnyal egy korcsmába vonult és mulatni kezdett.

A károsult főpincér azonban jelentést tett azonnal a csendőrségen, ahol megindult a nyomozás, amelynek során Baróti a két ezüst cigarettatárcát és 13 koronát még megtalálták, a többit elvitte.

Mint hogy bűnét beismerte, letartóztatták és eljárást indítottak ellene.

Hármas rablógyilkosság.

Rémes vérfürdő a havasok között.

Borzalmas rablógyilkosság tartja izgalomban a havasok vidékét. Irizatos kegyetlenséggel gyilkoltak meg három embert Kudzsi község határában. Éjjeli álmutban orvul támadtak a gyilkosok három vándoremberre, meggyilkolták s kirabolták őket. A rémes eset részletei a következők: Vazilezsk Péter kudzsi fődmive harmadmagával haladt át a havasok közt egy közeli faluba.

Estefelé az uton hirtelen annyira rosszul lett, hogy eszméletlenül esett le a földre. Társai egy a havasok közt lakó juhásztor házába vitték, ahol ágyba fektették.

Éjjel után azonban kissé jobban lett és elaludt, mire társai is nyugovóra tértek.

Másnap reggel mindhárom megölte találták a szobában. Vazilezsk 900 koronát tartalmazó pénztárcája eltűnt, nemkülönben két társának kisebb összegű pénzeszénye is.

A juhásztort letartóztatták, mert nagy a gyanu, hogy ő is részes a borzalmas cselekmény kivételében.

IRODALOM

Szenzációs emlékirat a szabadságharorról. A magyar közönséget rendkívül érdeklő memoár fog a közeli napokban nyilvánosságra derülni. A „Magyarország“ szerkesztőségének tudomására jutott, hogy Figyelmessy Ödön 48-49-diki honvédezerede, aki Kossuth Lajos egyik legmeghittebb embere volt és aki a kormányzó mellett mindvégig kitartott, amerikai életének utolsó szakban megírta emlékiratait, amelyek egész életére: az emigrációs mozgalmakban való részvételére vonatkoznak. Figyelmessy az elnyomatás alatt, mint Kossuth titkos küldöttje több ízben megfordult Magyarországon s ezeknek az eddig ismeretlen utjainak részleteit is megírta memoárjaiban. Ezeket az emlékiratokat Filadelfiában őrizte mindmáig Figyelmessy özvegye, a kitől, mint a „Magyarország“ megszerezte a magyarra fordítás és kiadás jogát. Az emlékiratokat, amelyek közlését április 5-iki számában közdi meg a „Magyarország“. D.: Kaciány Géza,

a jeles történetíró fordítja magyarra és ugyanő értékes magyarító jegyzetekkel látja el a memoár egyes részeit.

Olosó Jókai. Ennek a népszerű gyűjteménynek, mely fillérek árán kínálja Jókai remekelt, márciusi sorozata a következő művekkel jelent meg: 181. sz. Március tizenötödike. Bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta Ágner Lajos dr. Jókainak a márciusi napokról írt alkalmi cikkeiből és emlékezőseiből gyűjtötte itt egybe Ágner Jozokat, melyekből leggyögyöbben sugárzik a nagy költő hazaszeretete, büszke magyar önérzete, hazafias bölcs józansága. A jegyzetek érdekes járuléka a kis könyvnek, 182. sz. A Magláy-osalác, pompás elbeszélés. 183-185. sz. Tegy jót. Regény 1 kötetben. 186-190. sz. A tengerszemű hölgy. Regény 2 kötetben. Ez a két regény azokból a mesteralkotásokból vald, melyeknek utólréhetetlen bája, humora, fantáziája és virtuóz meseszövése páratlanul áll a világirodalomban. Az Olosó Jókai egy-egy száma 40 fillérért minden könyvesboltban, trafikban és vasuti állomáson kapható.

REGÉNY

MOZGÓKÉP SZÍNHÁZ.

Vasárnap 29-én délután fél 5 és este 8 órakor a mozi technika szenzációja

Örök szerelem

Dramai színjáték 3 felvonásban.

Makszi mint vendég

Komikus.

Bob csintalankodik

Humoros.

A kert virágai

Színes természetes.

Altana növények

Akróbata mutatvány.

Tisztelettel

AZ IGAZGATÓSÁG.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(418)

57. fejezet.

A bukott jelölt haragja.

Hogy miként került a hűlya Móni Laci ölébe, nem tudom. Én azért löttem le a fiut, hogy Piroska szégyenét enyhítem, éjjeli kalándot eltsimítsam. Ez a való igazság barátom. . . . Azért tehát ne emészsze magát Piroska miatt Nekem nem kell ön pedig boldog volna, ha elvinné. Képviseletét mondánma zsebében van Budapesten elég szép és gazdag leányt talál, minek erőltetné Piroskát, mtkor ő maga is lemondott önről.

Derecskei Sándor a haját tépte. — Oh, oh, hogy nem tudok tűzes villámmá változni, hogy izzépórrá zuzhassam önt! Tehát ön az a nyomorult gazember, ki Piroskát törbe csalta és meggyalázta? Nyomorult, és megtorlás nélkül nem maradhat; nyilvánosan, Budapest legnépesebb utcáján fogom megbotozni! Most pedig átme gyek a másik fűlkébe, ilyen el-

vetemült emberrel nem szívatok egy levegőt. Míg a vonat Budapestre ér, egyébről sem gondolkodom, mint arról, hogy milyen válogatott kinnzással pusztítsam őnt, el... Ejh, de, mit prédikálók itt! mondá kiltörő haraggal! Végezzünk most, mire a vonat Budapestre ér, egyikünket holtan szedik le innen.

Derecskey mint egy megsebzett oroszian neki ugrott Szappanosnak és útni verni, fojtogatni kezdte.

Az ögyvasmarkát ismerte már Szappanos, tehát ordítani, kiáltozni kezdett.

Az utazók és kalauz összefutottak, berohantak a dulakodó első osztályú utasokhoz és szétválasztották őket.

Szappanosnak orrán, száján folyt a vér.

Derecskey Sándor arca fehér volt, mint a kréta, csak szeméi forogtak vérben.

Szappanos a legközelebbi állomáson kiszállt ott s Derecskey egyedül folytatta az utat a főváros felé.

Melle zihált, keble viharzott, közel volt a megőrüléshez.

Másnap reggel a fővárosi lapok a következő újdonságot közölték:

„Képviselő és a bukott jelölt. A Balázserdőről jövő gyorsvonat utasai tegnap épületes jelenet szemtanúi voltak. Szegfi Bálint nagybirtokos a balázserdői kerület bukott képviselő-jelöltje és Derecskey Sándor a kerület megválasztott képviselője gyalogatos módon összeszólkáoztak és jól helyben hagyták egymást. Az utasok kaczagva nézték, mint gyurja egymást a két jeles férfi. A komédiának folytatása a bíróságnál lesz.“

58. fejezet.

A bün nagymestere.

A következő napon Szappanos a Gellérthegy belsejében Korbay társaságában találjuk.

(Fo lyt. köv.)

Kiadó föld. Alulírott tudatom, hogy az igási ut mentén oskái részen a száraz érparton Vajda Péter szomszédságában levő 8 és fél kat. hold szántóföldem a rajta levő tanya és melléképületekkel, ugyszintén az igási semjék szélén Molnár Gábor szomszédságában levő 4 kat. hold tanya nélküli szántóföldemet több évre hasznóberbe kiadni szándékozom. Értekezni lehet Horváth Péter Kisfaludi-utca 11. szám alatt.

Földeladás. Dégi Imre eladja a Margitta hid mellett levő 6 kis hold földjét a rajta levő tanyaépülettel együtt. Értekezni lehet a tulajdonossal tanya 9. szám alatt.

Eladó föld a pusztán. Márton Ferencnek 45 hat. hold földje a pusztán, mely felerészben szántó, felerészben kaszáló és legelő, a rajta levő gazdasági épületekkel együtt eladó. Értekezhetni a tulajdonossal tanya 644. szám alatt.

Földeladás Néhai Nagy Ferenc-féle a királyhegyesi ut mentén a szárazér mellett levő mintegy 16 katasztrális hold területű föld a rajta levő tanya és egyéb gazdasági épületekkel együtt eladó. Értekezhetni lehet

Nagy Imre Istvánnal
Deák Ferenc-utca 30. szám alatt.

Ágybavizelés Rögtöni meg-
szüntetés
Kort és nemet közölni! Felvilágosítás ingyen. Gg. Pfaller, Nürnberg S. 220.(By.)

334 - 1914. szám.

Árverési hirdetmény.

Magyarcsanád község tulajdonát képező és körülbelül 7646 kat. hold területen gyakorlandó

vadászati jog

Magyarcsanád községhezánál 1914. évi április hó 7-én délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen 1914. évi aug. hó 1 től 1920. évi július hó 31-ig terjedő időre nyilvános hasznóberbe adatik.

A kikiáltási ár évi 900 K., melynek 50 százaléka az árverés megkezdése előtt a községi pénztárnál letétbe helyezendő.

Részletes árverési feltételek Magyarcsanád község jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt (d. e. 8 órától d. u. 1 óráig) megtekinthetők.

Magyarcsanád, 1914. márc. 16.

Magyarcsanád község előljárósága.

Nádeladás. Elsőrendű szép nád, dugni, szegni, pallatolni igen alkalmas, nagy kérékbe kötve, bármily mennyiségben kapható

Dózsa B. Samunál

Páva-utca 3.

Ugyanott apróra felvágott **TÜZIFA** olcsón beszerezhető, vagy vagonként megrendelhető.

Földeladás.

Makótól 25 km.-re állami csinált ut mellett 100 kat. hold prima szántóföld tanyaépületekkel kisebb vagy nagyobb parcellákban jutányos áron, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. — Felvilágosítási ad

Dr. Stentzky József
ügyvéd Makón, Főtér.

Kitünő minőségű

horgosi rizling és siller borok kaphatók a

KORONA - DEPÓBAN.

50 liter vételnél óriási árkedvezmény. Ajánlja saját termésű tiszta szilvóriumát, törköly és barack pálinkáját. Egyletek a március 15. bankettekire kitünő siller borokat kaphatnak jutányos áron.

Eladó szélmalom.

Teljesen téglából készült erős szélmalom három pár kővel, szita és koptatóval és egy hozzá tartozó épülettel egy szoba, egy konyha, egy kamrával és 460 négyzetgölg portálval szabadkézből örökáron eladó. Értekezhetni lehet

Vizhányó Istvánnal

Földeákon 533. szám alatt.

Marhabórt, lóborrt, borjubórt, juhórt, csikóborrt és mindenfajta nyers bőrt veszek a legmagasabb napi árban.

Löwenstein Ármin

Deák Ferenc-utca 48. szám, Fácskai-féle bormérés mellett.

Földeladás.

Az Ó-szegedi országot mellett lévő Szilágyi-féle 100 kishold szántóföld kisebb-nagyobb parcellákban természetesen vagy anélkül szabadkézből eladó. Értekezhetni lehet Diósszilágyi Jánossal és dr. Diósszilágyi József ügyvéddel.

Feleségül

veszem azon r. k. leányt, aki kiségitene ezer koronával. Én 24 éves gépész és lakatos vagyok, a mesterségembe nagy ismerettségem, melyből könnyen megélhetünk. Több mint 2000 korona évi jövedelmem van. Később nagy vállalkozásra fogalomra van kilátásom. Csak tisztességtudó jól nevelt polgár lányok küldjék fényképpel ellátott levelüket Fehérrózsa jeligére a kiadó hivatalba.

Kávémérés áthelyezés.

Van szerencsém a n. 6. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy

kávémérésemet

Deák Ferenc-utca 3. szám alól Deák Ferenc-utca 6. szám alá (a Gombó féle házba) helyeztem át.

A n. 6. közönség további szives pártfogását kérve

tisztelettel

Oláh Jánosné.

A csanádpalotai vasuti állomás mellett levő 37 és fél katasztrális hold földem, melyen megfelelő tanya-épületek vannak 1914. október 1-től kezdve több évre ha-
o—o szonóberbe KIADÓ. o—o

Kiskirályhegyesen a főtérn 33 év óta fennálló **vagyeskerekedéssel** jóforgalmu

levő házam pedig örökáron eladó. — Mindkettőre nézve az érdeklődők velem kiskirályhegyesi lakáson értekezhetnek.

Vigh István

Ószentlőrincben, kocsiut mellett levő öt **hereföldem**

kislánc ezidő kiadására hasznóberbe kiadó. Dr. Kiss Pál.

FIGYELEM! Tisztelettel értesítem Makó város és vidéke tisztelt vevőközönségét, hogy az olcsóságáról elismert üzletemben megérkeztek dus választékban a legújabb

tavaszi és nyári újdonságok

u. m.: kül- és belföldi gyapjuszövetek, crepanók, pongyola- és blouz kelmék, francia delének és batisztoók.

NAGY VÁLASZTÉK MOSÓÁRÚKBAN.

Raktáron tartok valódi gyspottal ellátott paplanokat minden létező színben, továbbá ágyterítőket és függönyöket, perzsákat és nyitott szőnyegek minden fajtájában.

DUS VÁLASZTÉK selyem kendők, selyem schálakból, ugyszintén blouz- és disz selymekből a minden a szakmába vágó cikkek.

Saját érdekében cselekszik, ha vásárlásait nálam teljesíti.

Szíves pártfogását kéri, tisztelettel

FEUER ÁRMIN

a „MENYASSZONY“ hoz címzett rőfös- és divatáru üzlet (Dessewitz-tér) Püspökkerület szemben.

Ugyanott egy fiu tanulónak fizetéssel felvétetik.

Gummi óvszerek

a legbiztosabb vegytiszta francia, angol és amerikai gyártmányú különlegességek. Gummi hólyag 12 drb finom minta, kisebb 2 K. 12 drb finom minta, nagy 2-40 K. „OLLA“ különlegességek urak részére. (Conj dome) Roule-nak is nevezik. Prima tucatja 4 K. Extrafinom tucatja 6 K. Superfinom tucatja 8 K. Mintagyűjtemény célzárú öszj szállításban 12 drb 4 K. 25 drb 8 K. Sérvkötő angol acélrugóval, drbja 4 6 és 10 K. Suspensor (heretartó) drbja 50 fill., K., 1 K. 60 fill. és 2 K. Dianaöv (havít aj ellen) 6 drb betéttel, drbja 5 és 7 K. Irrigátor teljesen főszerelve 3 K. 60 fill., 4 és 5 K. Uterus spray női különlegesség 10 K.

PESSÁRIUM OCTUSIV (orvosi rendelésre) 5 koronától 15 koronáig

Teljes szavatosság. A nem megfelelők kicsorélése.

CSILLAG DROGÉRIA

MAKÓ, FŐTÉR.
TELEFONSZÁM 133.

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett gyorsatóján Makón.